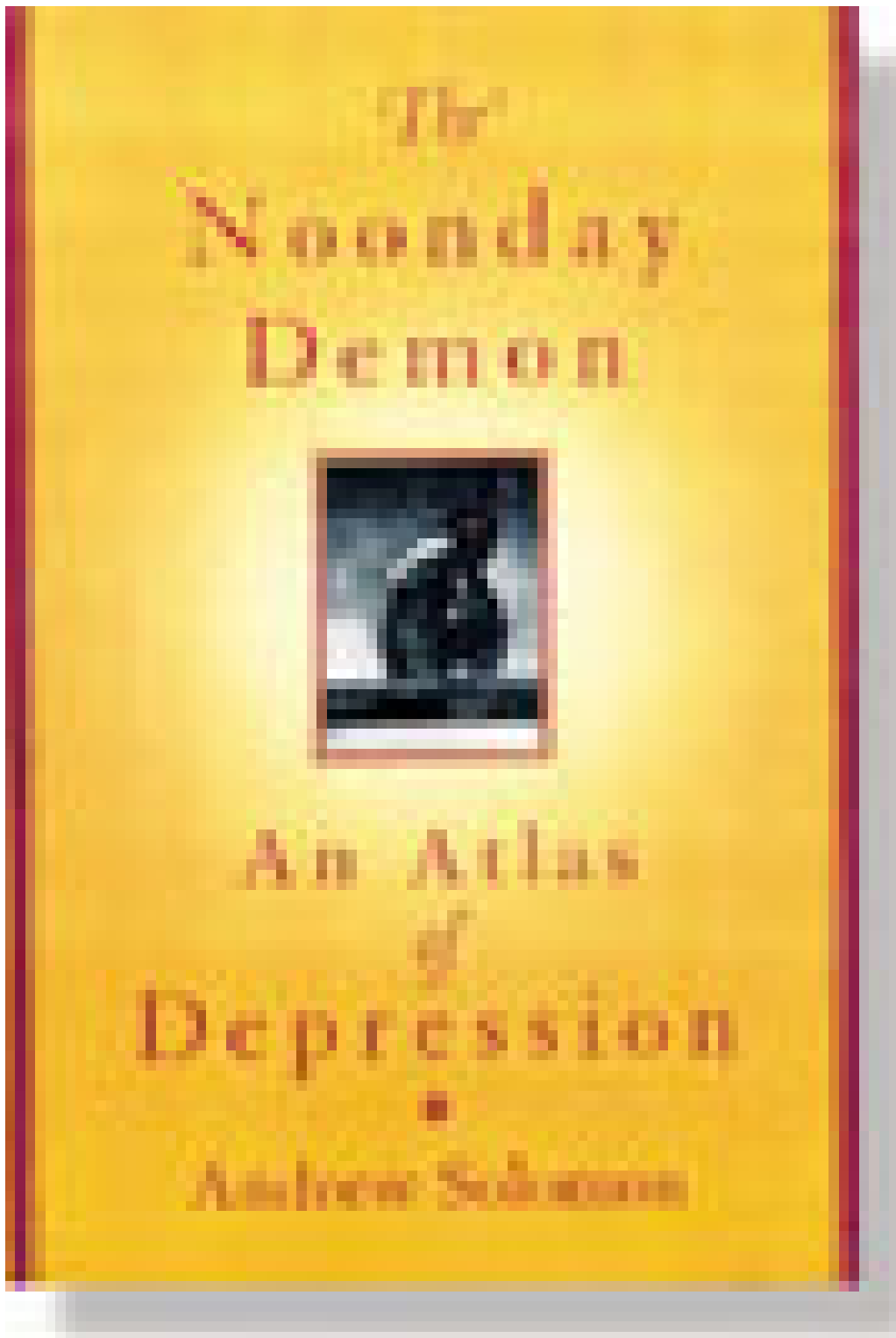

Innsiktsfull og grundig fortelling om depresjon

BOKOVERSIKT



I god amerikansk tradisjon henvender forfatteren seg til den opplyste allmennhet for å gjøre denne allmennheten enda mer opplyst om depresjonenes mange fasetter. Han har et ønske om å fjerne stigmatiseringen som er knyttet til psykiske lidelser generelt, og til depresjoner spesielt ved å ta leseren med på en bredt anlagt reise i depresjonens verden, slik at depresjon gjøres mer alminnelig, gjenkjennelig og til en viss grad forståelig.

Bakgrunnen er forfatterens egen depressive lidelse som beskrives i detalj på en slik måte at leseren får et godt innblikk i hvilken lidelse denne tilstanden er forbundet med. Forfatteren, som er skribent og ikke fagmann, har gjort et imponerende forarbeid for å skaffe seg opplysninger og innsikt. Han tar oss

med på en fascinerende reise gjennom historien både når det gjelder beskrivelser, forklaringer og behandlinger. Han setter depresjon inn i en bred filosofisk og idéhistorisk ramme og punkterer mytene om depresjon som en lidelse som bare rammer en bortskjemt vestlig middelklasse. Hans kunnskaper innen depresjonens nevrobiologi og psykofarmakologi (så behandles han da også med en imponerende cocktail av psykofarmaka!) er imponerende og informative. Han tar et oppgjør med den rådende nevrologi ("depresjon er bare for lite serotonin"), samtidig som han understreker viktigheten og nytten av biologisk behandling, dvs. adekvat bruk av antidepressiver eller elektroshokkbehandling. Det gjøres rede for interessante, om enn noe spekulative evolusjonsbiologiske teorier om depresjon. Psykoterapi blir forklart, men kanskje noe overfladisk.

Til tross for grundig forarbeid, er det noen unøyaktigheter og misforståelser. Han har ikke helt fått med seg at det er en misforståelse at behandling med elektroshokk virker fordi pasienten glemmer at han er deprimert. Emil Kraepelin blir omtalt som den moderne psykofarmakologiens far, men det er diagnostisering og klassifisering som var hans viktige bidrag. Pussig er det å lese i en fotnote at de høye alkoholavgiftene i Skandinavia er et tiltak for å redusere våre høye selvmordsrater.

Det som for denne anmelder var mest opprørende å lese om, er situasjonen blant de fattige i USA og hvordan alt blir til politikk i USA. Har man penger, som forfatteren tydeligvis har, får man den aller beste behandling og oppfølging, mens de ubemidlede i beste fall risikerer å havne på et statlig psykiatrisk sykehus.

Innimellom blir boken for amerikansk med påtrengende pseudointime detaljer og melodramatiske beskrivelser fra forfatterens eget liv, som med fordel kunne vært tatt vekk. Et annet trekk som viser dette, er den manglende avgrensingen av depresjon versus personlighetsforstyrrelser og schizofreni, og en ukritisk holdning til begrepene pre- og postmenstruell depresjon.

Alt i alt er dette en velskrevet og engasjerende bok som formidler fakta med innlevelse og håp. De fleste leger og pårørende til depresjonspasienter vil ha utbytte av å lese (deler av) boken. Det beste ville vært om vi hadde hatt en tilsvarende bok på norsk beregnet på allmennheten, skrevet av fagpersoner og gjerne med bidrag eller beskrivelser fra norske pasienter.

Morten S.Selle

Psykiatrisk avdeling Vinderen

Diakonhjemmets sykehus

Oslo

Publisert: 20. mars 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 22. juni 2026.